

شه‌ی خه مارکسیه‌کان، ئه‌گه‌ری خاکی دیکه‌ی سفر له‌به‌رده‌م یه‌ک‌تیدا ... ئیسماعیل حه‌مه‌ئه‌مین

له‌مانگی یانوارێ ئه‌مسا‌دا، فه‌یله‌سوفی ئه‌مانی (پیتهر سل‌ته‌ردایک) گوتار‌کی گرنگی ده‌رباره‌ی دونیای ئ‌ستا له‌ (ئ‌ژنامه‌ی زیورخی نو‌) له‌ژ‌ر ناو‌نیشانی (ئ‌یا خ‌له‌کان ده‌گه‌‌نه‌وه‌؟) ب‌او‌کرده‌وه. له‌ کاتی خو‌نده‌وه‌ی ئ‌هو گوتاره‌ فیکریه‌ی (سل‌ته‌ردایک) مان‌ش‌ت‌کی ز‌ر سه‌یرم بیرک‌ه‌وته‌وه‌ که له‌ هه‌شتاکان‌دا ج‌گه‌ی سه‌رنجم بوو، ئ‌ه‌ویش مان‌ش‌تی گ‌فاری (اليوم السابع - ئ‌ژی حه‌وته‌م) بوو له‌ژ‌ر ناوی (شه‌ی خ‌ه مارکسیه‌کان - حرب القبائل الماركسيه)، که بانگه‌شه‌ی هه‌‌وه‌شان‌ده‌وه‌ی یه‌که‌مین ده‌‌ه‌تی س‌سیالستی یه‌مه‌نی باشووری کرد. ده‌‌ه‌ه‌تی‌کی مارکسی که ب‌یه‌که‌مجار بوو له‌ناو دونیای عه‌ره‌بیدا دابمه‌زر‌ت، سه‌یریش له‌وه‌دا بوو یه‌که‌مین ده‌‌ه‌تی س‌سیالستی بوو که خاوه‌نی تاکه‌ ئ‌اینی ه‌سمی ب‌ت، که ئ‌اینی ئ‌یسلام بوو. به‌مش‌وه‌یه له‌هه‌شتاکانی سه‌ده‌ی بیست‌دا به‌تایبه‌ت له‌سا‌ی ۱۹۸۶ ده‌‌ه‌تی مارکسی یه‌مه‌نی باشوور یان یه‌مه‌نی س‌سیالستی (جمهورية اليمن الديمقراطية الشعبية) ده‌‌وو‌خ‌ت.

‌ووداووی هه‌‌وه‌شان‌ده‌وه‌ی یه‌مه‌نی باشووری س‌سیالستی به‌مج‌ره‌ بوو؛ له‌ به‌یانی سیانزه‌ی یانوار (کانونی دووه‌م) ۱۹۸۶ له‌ک‌بوونه‌وه‌ی مه‌کته‌بی سیاسی حزبی س‌سیالستی یه‌مه‌نی، له‌ک‌بوونه‌وه‌یه‌کی داخراودا، ک‌شه‌ ده‌که‌و‌ته‌ ن‌وان (عه‌لی ناسر موحه‌مه‌د)ی سه‌ر‌ک‌مارله‌گه‌ هه‌ردوو‌ک ئ‌ه‌مین عامی حزبی س‌سیالستی (ئه‌حمه‌د زه‌عه‌ر)و سکرته‌ری پ‌شووی حزب (عه‌بدولفه‌تاح ئ‌یسماعیل)، ئ‌هم دووب‌ا‌ه‌ی حزبی س‌سیالستی له‌ ک‌بوونه‌وه‌که‌ی مه‌کته‌بی سیاسیدا یه‌کتری به‌وه‌ ت‌مه‌ت‌بارده‌که‌ن، که له‌ ب‌بازی س‌سیالستی حزب لایان‌داوه. س‌ سه‌رکرده‌که ده‌مانچه له‌یه‌کتری هه‌‌ده‌ک‌شن و پاشان پاسه‌وانه‌کانیان و دوا‌یش له‌ده‌ره‌وه‌ی بینای سه‌ر‌ک‌ایه‌تی ئ‌ه‌فسه‌ره‌کانی سه‌ر به‌سه‌رکرده‌کان ته‌قه‌ له‌یه‌کتری ده‌که‌ن. ئ‌اوه‌ها هه‌ر له‌‌دا (ئه‌حمه‌د زه‌عه‌ر) ده‌کوژ‌رت، (عه‌لی ناسر موحه‌مه‌د) هه‌‌د‌ت و (عه‌بدولفه‌تاح ئ‌یسماعیل) ب‌ دوا‌جار به‌برینداری ده‌بینیر‌ت له‌ما‌ه‌که‌ی خ‌یدا و دوا‌یی گوا‌یه ده‌کوژ‌رت، به‌‌ام تائمه‌‌ش‌ونه، گوا‌یه لاشه‌که‌ی له‌ناو ئ‌ت‌م‌له‌که‌یدا سووتاوه.

ئ‌اوه‌ها گرتی با‌ه مارکسیه‌کان، و ش‌ش‌گ‌ه‌ه‌ خه‌یا‌زه‌ده‌کان به‌

فراوانکردنی خۆځوونکی نوځی سځیالستیوه له ناو شهځی خۆځوونکي مهځایه تیهکاندا ده توځتوه. وهك چن دځپه موره کب له ناو ته شته ئاوځوونکي ووند بځاو بځتوه، ئاوه ها کځشه که بځاوده بځتوه، له گه ځیشیدا کځی کځمه گه ځی باشووری یه مهن چهک له یه کتری ځاده کځشن و خه ځی سوسیالزم و شهځی خۆځوونکي ته که ځی به یه کتری ده بن.

لځره وه من تځبینی ده که م بځیه کمجاره بهرئوه بکهوین که پځکها ته ی (خځوونکی کځمه ځایه تی) ځاسته قینه له گه ځخځوونکی خه ځایا بځکراوی (سځیالستی) یه کبگرځتوه، به وهی ههر دوو خځوونکي که، خځوونکي ئایدځلځژیسته که، ځمانسیه شځوونکي شځوونکي که، له گه ځخځوونکي ځاسته قینه کمه ځایه تیه که دا بتوځنه وه و مځژووی سځیالستی له یه مهنی سځیالستییدا وهك (دا ځمانځک به ره و پځشه وه) بهرن و به ره و (خځوونکی سفر Streben nach Null Punkt – بځکځتایی به قځناغځکی مځژووی به ځنن و له ناو بچن.

سلا تهر دایك له کتځبه گرنه که یدا (مندا ځه ترسنا که کانی نوځکات) له ځووداوه مځژووییه کانی مځدرنه دا ئاماژه به دوو خځاهدات؛ یه که میان خځی سفری مځژوو و دووه مځووخانه به ره و پځشه وه...له ده لاقه مځژووییه کانیدا ئه کتهره مځژووییه کان به خځیان و خونه کانیانه وه ده گه نه بارځکی خځی سفر، به مانای به ره و خځی سفری مځژووییه هه نگاو ده نن و له وځوه کځی خه ون ومځژووی پرځژه که یان به ره و دا ځمان ده بهن. له و وه همدا ده ژین که له پځشکه وتندان، به ځام ئه مه له ځاستیدا ئه مه دا ځمانه و پځشده که وځت، به مانای پځشه وهی ده کات به ره و دا ځمان بځپځشه وه، وهك بینایه کی کځن به ره و پځشه وه ده ځووخځت.

که شځوونکی شه ځه ځه نسی ځووده دات (ځځپسځر) و (یا کوبینه کان) بځیارد ده دن نه یارانی شځوونکی شه ځه ځه نسی له ناو بهرن، ځځپسځر ځځژانه له پاریس فه رمانی سه رپه ځاندنی سه ده ها ده رده کات. ځاسته شځوونکی ده پارځزځت له نه یارانی، به ځام نازانځت که به ره و پځشه وه ده ځووخځت. ده رئه نجام هم خځی سه ری ده په ځځنرځت و هم نا پلین له م خځی سفره وه ځه ځه نسا به ره و پځشه وه ده بات، به ځام به ره و سفر و خځی سفرځکی تری مځژوو هه نگاو ده ننځت.

لینین که له هه ژدهی ئځکتځبه ردا بځیا ځه دات کځی خځزانی قه یسه ری ځووسیا بکوژرځن و گځځغریب بکرځن، یه که مین خځی سفر و دا ځمانی مځځوونکی له و بځیا ځه وه ده ستپځده کات، که ستالینزم به ره مه مدځنځت و کځی سځقیهت دوا ی ئه و بځیئر ه پځشده که وځت، به ځام وهك دا ځمانځک به ره و

پښه‌وه، پښكه‌وتنك به‌رهو ډووخان، به‌ماناي هه‌نگاو به‌هه‌نگاو
به‌رهو پښه‌وه ده‌ډوخت.

له‌چوارچ‌وهي څه‌ه نو‌يه‌كاني ناو يه‌كتي نيشتماني، څه‌ه نو‌يه‌كان
خه‌وني څيان به‌ده‌سه‌اته‌وه ده‌بينن. استه‌ څه‌ه كه‌نه‌كان له‌دواي
كه‌چي (مام جه‌لال) خه‌ون به‌پښكه‌وتن و هه‌ستانه‌وهي يه‌كه‌تیه‌وه
ده‌بينن، به‌مام نازانن له‌م شه‌ي څه‌ه‌كه‌ايه‌تیه‌ سياسي‌دا، يه‌كه‌تي
به‌رهو ډووخانك هه‌نگاوده‌نت، كه‌ ډووخانه به‌رهو پښه‌وه. هه‌روه‌ها
مندا‌ه م‌د‌رنه‌كاني ناو يه‌كتي كه‌ به‌ش‌كن له‌و څه‌ه نو‌يانه‌ي
له‌ناو يه‌كه‌تي‌دا دروست‌بوون. ئه‌وان له‌وه‌همي ئه‌وه‌دا ده‌ژين، كه‌
له‌كه‌نگره‌دا پښه‌ده‌كه‌ون و يه‌كتي له‌ژر ډا‌به‌رايه‌تي ئه‌وانه‌دا به‌رهو
پښه‌وه ده‌چت، به‌مام له‌استيدا ئه‌ويان له‌بیر‌کردووه كه‌ له‌
(شازده‌ي ئ‌كت‌به‌ر) دا يه‌كه‌تيان به‌رهو دا‌مان‌كي م‌ا‌ي‌گه‌وره‌ برد
و ته‌واوي م‌ژووي يه‌كه‌تيان له‌پش هه‌موو شت‌كدا له‌ناو ياده‌وه‌ري
يه‌كتي څيدا سفر كرده‌وه، ئه‌وسا له‌ناو م‌ژووي گشتيدا...له‌استيدا
مندا‌ه ترسناكه‌كاني م‌د‌رنه‌ي ناو يه‌كتي هېچي تريان نه‌كرد، جگه‌
له‌وه‌ي پښه‌ي ه‌وت‌كردن به‌رهو پښه‌وه و ځاي سفری څه‌ه د‌رينه‌كاني
ناو يه‌كه‌تيان څراتر كړد، چونكه‌ پښه‌ ځاو به‌رهو (دا‌مان به‌رهو
پښه‌وه) هه‌نگاويان ده‌نا. هه‌ر به‌يه‌ كه‌نگره‌ي داها‌توو هېچتر نيه‌
جگه‌ له‌ څ‌را‌كردني هه‌نگاوي څه‌ه نو‌يه‌كان نه‌بت، به‌ئوه‌ي زووتر
به‌رهو ځا‌ا‌كي ديكه‌ي سفر هه‌نگاو‌بنن. شه‌ي څه‌ه‌كه‌انیش وه‌ك شه‌ي
څه‌ه مار‌كسيه‌كاني يه‌مه‌ني باشووري هه‌شتا‌كان، ئه‌گه‌ر‌كي تره‌، چونكه‌
تيره‌يه‌كي ديكه‌ وه‌ك څه‌ه‌كي تازه هه‌شتا نيوه‌ي له‌شي ناو يه‌كه‌تي‌دايه
و نيوه‌كه‌ي تري له‌ناو به‌ره‌كه‌ي دكت‌ر به‌ره‌م به‌دكت‌ر څه‌ه‌شيه‌وه.
له‌ره‌وه څه‌ه نو‌يه‌كاني ناو يه‌كتي پښه‌كه‌ څراتر ده‌كه‌ن.

ته‌واو